

HOIAKUTE KUJUNDAMINE

Frontex kujutab migratsiooni tihti „ohuna“ – see on narratiiv, mis toidab natsionalismi, rassismi, ksenofoobia ja islamofobia levikut.

Frontexi praktikad levitavad arusaama, et migreeruvad inimesed on kriminaalid ning et Euroopa Liit kui turvaline „siseruum“ peab ohtliku „välisruumiga“ jäiku piire hoidma – see normaliseerib ka arusaama, et piiride valvamisel on õigustatud kasutada vägivalda. Frontexi tegevus töötab vastu EL-i poliitikale, mis väärtustavad inimõigusi, rahumeelset koeksisteerimist, võrdsust, kaitset ning territooriumite vaheliste suhete võrdsust.

Frontexil on palju võimu, muutmaks Euroopa Liitu agressiivsemaks liikvel olevate inimeste suhtes. Selleks kasutab Frontex erinevaid „riskianalüüse“: „analüütilisi“ raporteid, mis määravad EL-ile „riskitaseme“ migratsiooni „ohu“ kohta. Raportite „ohutaset“ kasutab Frontex, et teha Euroopa Liidule ettepanekuid, kuidas riigipiire kehtestada, laiendades Frontexi enda tegutsemisala ja saades riikidelt üha enam ressursse.

Euroopa Liidu piiripoliitika on olemuslikult rassistlik ja tugevdab koloniaalseid ning kapitalistlikke võimustruktuure. Frontex võimestab seda. Liikumisvabadus on üks inimõigustest ning jäik piiripoliitika rikub inimeste õigust vabalt liikuda, sellise piiripoliitika elluviimine toob kaasa vägivalda, seadusetut kinnipidamist ning surma.

EUROOPA KÄED ON VERISED.

Allikad:

- <https://abolishfrontex.org/frontex/>
- <https://www.tni.org/en/publication/guarding-the-fortress>
- <https://www.inimõigustegiid.ee/õigused/liikumisvabadus>
- <https://www.sisekaitse.ee/et/avati-frontexi-juhtimiskeskus-eestis>

september 2025, Tartu

MIS ON FRONTEX?

Frontex on Euroopa Piiri- ja Rannikuvalveamet, millel on võtmeroll EL-i piiripoliitika elluviimisel. See on oma operatsioonides süstemaatiliselt inimõigusi rikkunud; osalenud inimeste väljasaatmistes; teinud koostööd kolmandate riikidega ja muutnud EL-i piire jäigemaks.

Frontex, mis alustas väikse ametina Poolas, on nüüdseks üks Euroopa Liidu suurimaid. Selle eelarve on 2005. aastaga võrreldes kasvanud üle 7560%, aastateks 2021-2027 on planeeritud 5,6 miljardit eurot. Frontex on värvanud piirivalvurite armee, kes võivad omada ja kasutada käsipüstoleid ning kelle arvu planeeritakse 2027. aastaks kasvatada 10 000 piirivalvurini.

Amet võib nüüd omaenda varustust osta, näiteks laevu, helikoptereid ja droone. See on kasulik relva-, turva- ja jälgimisfirmadele, mis on lobitööga tugevalt mõjutanud Euroopa Liidu piiri- ja kaitsepoliitikat.

**Euroopa Liidu militariseeritud piiripoliitika
on alates 1993. aastast tapnud üle
60 620 inimese. Selle elluviimisel on
uputatud põgenikepaate Vahemeres;
tulistatud põgenike pihta maismaapiiridel,
viidud inimesi enesetappudeni
kinnipidamisasutustes, piinatud ja
tapetud inimesi pärast nende riigist välja
saatmist.**

FRONTEX...

...juhib piirikontrolli operatsioone kõikjal Vahemeres ja Balkani riikides. Frontexi piirivalvureid ja nende kasutusel olevat tehnikat on korduvalt nähtud kasutatavat inimeste ebaseaduslike väljasaatmiste jaoks ning migrantide vastu suunatud vägivaldtegevustes.

...koordineerib ja võimaldab kogu Euroopa Liidus sundviisilisi väljasaatmisi. Juba väljasaatmine ise on vägivaldne, ent lisaks on teada juhtumid, kus Frontexi koordineeritud lendudel on inimeste vastu rakendatud „ebainimlikku“ füüsilist vägivalda.

...toimib Euroopa Liidu „tagasisaatmise“ ametina – kooskõlastab ja algatab väljasaatmisi eri EL-i riikidest ning korraldab ka riikidele ühiseid väljasaatmislennukeid, abistab nn „vabatahtlike“ lahkumiste vormistamist ja survestab riike väljaspool EL-i, et need võtaksid väljasaadetud põgenikud tagasi.

...teeb koostööd kolmandate riikidega osana EL-i pingutustest viia piirikontroll EL-i piiridest väljapoole. Frontex teeb aktiivselt koostööd üle 20 EL-i välise riigiga, sealhulgas Nigeeria, Senegali ja Balkani riikidega, lähetades sinna ka piiritöötajaid. Samuti teeb Frontex koostööd ja korraldab väljaõpet n-ö Liibüa Rannikuvalvega, mis on olnud vastutav mitme Liibüasse tagasilükkamise eest, kus migrante hoitakse „koonduslaagrit meenutavates tingimustes“.

...mängib olulist rolli EL-i piirivalve tugevdamisel. Frontex pakub (nii inim- kui materiaalset) „tuge“ liikmesriikidele, kes soovivad tugevdada oma piiri-kontrollimeetmeid. Frontex hõlbustab EL-i riikide videovalve- ja piirikontrolli tehnoloogiate ning toodete rakendamist, olles vahemeres kaitse- ja turva-korporatsioonide ning liikmesriikide vahel.

...ei oma operatsioonides tavaliselt eraldi mandaati inimeste päästmiseks või tsiviilisikutega tegelemiseks. Need keskenduvad peaaegu eranditult riikidevahelise kuritegevuse peatamisele, millest enamus on seotud põgenikevoogudega. Seetõttu on esikohal jõudu kasutavad meetmed ja inimeste abistamine jääb tagaplaanile.

NÜÜD KA EESTIS

2025. aastal toodi Frontexi 7. kontingendi juhtimiskeskus Eestisse. See juhib oma tööd Eestis, Soomes, Lätis, Leedus, Norras, Poolas, Slovakkias ja Rootsis. Ka Sisekaitseakadeemia on Frontexi koolituspartner.